

TALKA KALBAI IR TAUTAI

Lietuvos Respublikos Švietimo, mokslo ir sporto ministru Algirdui Monkevičiui

2020-05-27

Dėl siūlymo neatsisakyti lietuvių kalbos ir literatūros

brandos egzamino kaip privalomo

Šiomet vėl radosi siūlymų atsisakyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino kaip privalomo. Siūlome ir toliau vykdyti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinto valstybinės kalbos statuso įgyvendinimo politiką ir neatsisakyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino kaip privalomo.

Svarbiausias mūsų argumentas, kodėl nereikia atsisakyti šio brandos egzamino, yra tas, kad ne gerėjant, o prastėjant bendrajam mokinių raštingumui, pirmiausia reikia tobulinti mokymo politiką ir mokymo bazę, o ne nuleisti rankas ir atsisakyti privalomo lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino arba keisti jį kitu, kaip kartais siūloma, – anglų kalbos egzaminu.

Kaip parodė perspektyvi visuotinio nuotolinio mokymo praktika, labai svarbu turėti elektroninėje erdvėje neklaidžiai prieinamus informacijos šaltinius. Akivaizdžiai išryškėjo, kad ypač trūksta virtualiomis priemonėmis prieinamų bazinių bendrinės lietuvių kalbos žodynų, gramatikų ir žinynų, o prieinami („Dabartinės lietuvių kalbos žodynas“) nepilnai atspindi dabartinę kalbos būklę. Prireikus sužinoti ar pasitikrinti dėl rašybos, skyrybos, tarties ar kirčiavimo, trūksta tokių visuotinai priimtų, žinomų ir lengvai virtualiojoje erdvėje prieinamų šaltinių, kokius turi šalys (pvz., vokiečių Dudenas, JAV Websteris, Jungtinėje Karalystėje Oksfordo ar Kembridžo žodynai ir kt.). Išskirtinis tokių šiuolaikiškų žodynų bruožas – jie visuotinai pripažįstami autoritetingais, nes remiasi dabar vartojamos kalbos faktais, kadangi nuolat yra atnaujinami.

Jaudindamiesi dėl diskusijų, kurių siekis yra sumažinti lietuvių kalbos prestižą, daromo poveikio, siūlome LR Švietimo mokslo ir sporto ministerijai inicijuoti lietuvių kalbos mokymo nuotoliniu būdu aptarimą. Būtina tobulinti lietuvių kalbos mokymo politiką ir mokymo bazę.

Raginame neatsisakyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino. Atsisakius, visuomenės raštingumas dar labiau kristų.

Asociacijos „Talka kalbai ir tautai“ tarybos vardu,

Pirmininkas

Gintaras Karosas

Lietuvos Respublikos piliečių asociacija „Talka kalbai ir tautai“. Kodas 304706956

El. paštas: asociacija@talkakalbairtautai.lt Tel. +370 698 30925, adr.: Europos parko g. 302, Vilniaus r. sav.

Atsiskaitomoji sąskaita: LT52 7044 0600 0819 0327 SEB banke

Tarybos nariai: Gintaras Karosas Kazimieras Garšva Gintaras Songaila Nijolė Balčūnienė Laisvūnas Šopauskas
Vytautas Sinica Jonas Vaitkus Robertas Grigas Jonas Vaiškūnas Mindaugas Karalius Gediminas Storpirštis Jonas Kauneckas
Jonas Burokas Romas Pakalnis Monika Morkūnaitė Dalius Stancikas Laimutė Kalėdienė Algirdas Endriukaitis